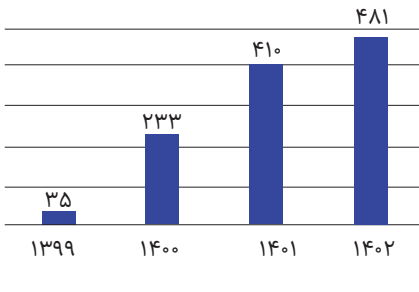

نفت

افزایش صادرات نفت

طبق آمارها در دولت سیزدهم و در سال ۱۴۰۰ منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی در بودجه عمومی به ۲۳۳ هزار میلیارد تومان و در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۴۱۰ و ۴۸۱ هزار میلیارد تومان رسید. در حالی که منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی در بودجه عمومی در سال آخر دولت دوازدهم در رقمی بالغ بر ۲۵ هزار میلیارد تومان بود، طی ۳ سال فعالیت دولت سیزدهم تلاش شد تا با اتخاذ دیپلماسی انرژی فعال در منطقه و هماهنگی وزارت خارجه و وزارت نفت در این خصوص و تبدیل تهدیدها به فرصت، شرایط صادرات نفتی کشور تغییر یابد.

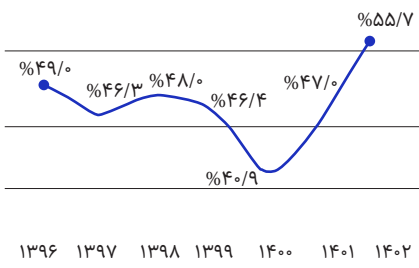

مالیات

مالیات ستانی عادلانه

دولت سیزدهم در حوزه نظام مالیاتی، یکی از درخشان ترین عملکردها را داشته است، چه اینکه بهبود سهم درآمدهای مالیاتی در کل منابع بودجه از سال ۱۴۰۰ و با ارتقای شفافیت مالیاتی از طریق اجرای کامل قانون پایانه‌های فروشگاه‌ها و سامانه مؤدیان (صدور صورت حساب الکترونیکی، اتصال پرونده‌های مالیاتی به پایانه‌های فروشگاه‌ها، ایجاد ارتباط میان تراکنش‌های بانکی و فعالیت‌های اقتصادی) آغاز شد. نتیجه این بود که تعداد مؤدیان مالیاتی بیش از ۲ برابر افزایش یابد.

افزون بر این، با تفکیک حساب‌های تجاری از غیر تجاری جلوی فرار مالیاتی گرفته شد. نتیجه اینکه نسبت درآمدهای مالیاتی به هزینه‌های جاری در سال ۱۴۰۲ به ۵۵/۷ درصد، نسبت درآمدهای مالیاتی به منابع عمومی بودجه به ۴/۴ درصد و نسبت آن به تولید ناخالص داخلی به ۷/۱ درصد رسیده است. نسبت درآمدهای مالیاتی به هزینه‌های جاری در فاصله سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۲ را ببینید.

عدالت

کاهش فقر با توزیع عادلانه درآمد

دولت سیزدهم موفق شده تا هم نرخ مؤثر فقر را کم کند و هم توزیع درآمد را عادلانه سازد و شاخص ضریب جینی که نشان‌دهنده توزیع درآمد است را به کمترین میزان ممکن ۱۳ ساله اخیر برساند. بانک جهانی می‌گوید: نرخ فقر طی ۳ سال اخیر کاهش یافته و ۶/۵ میلیون ایرانی از زیر خط فقر خارج شده‌اند. مرکز آمار می‌گوید: در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، اخیر خود یعنی ۰/۳۸۷۷، رسیده است. بانک مرکزی هم به تازگی اعلام کرده که ضریب جینی به رقم ۰/۳۶ رسیده است که کف تاریخی این شاخص محسوب می‌شود. به بیان دیگر، مجموعه سیاست‌های اتخاذ شده در دولت سیزدهم موجب شده است نابرابری درآمدی در کشور به حداقل زمان تاریخی خود برسد. طی ۳ سال دولت سیزدهم و به گزارش بانک جهانی، خانوارهای ۴ دهک پایین، رشد مصرف بالاتری نسبت به ۶ دهک بالا تجربه کردند و این امر موجب کاهش نابرابری شد. طی این مدت، ترکیبی از سیاست‌های افزایش دستمزدها، افزایش درآمدهای ناشی از خوداشتغالی و افزایش یارانه نقدی به رشد مصرف و کاهش فقر کمک کرده است. نکته حائز اهمیت آن که نه تنها عملکرد ۳ ساله اخیر در کاهش فقر و بهبود توزیع درآمد کاملاً مثبت بوده، بلکه پیش‌بینی بانک جهانی از روند نرخ فقر در ایران نیز کاهش است: به گونه‌ای که پیش‌بینی شده نرخ فقر در ۳ سال آینده، حدود ۱ واحد درصد کاهش یابد؛ لذا دولت سیزدهم، اقتصادی را تحویل دولت آتی می‌دهد که دارای چشم‌انداز رشد اقتصاد مثبت (مطابق آنچه در بخش نخست بیان شد) و چشم‌انداز کاهش نرخ فقر به سطوحی کمتر از کل دهه اخیر است.

۴
برابر

۷,۶
میلیون تن

طبق اعلام گمرک، ترانزیت خارجی از مسیر ایران در ۴ ماهه سال جاری با ۵/۵ درصد افزایش به ۷ میلیون و ۶۲۲ هزار تن رسید. گمرک پیرانشهر در استان آذربایجان غربی با ۶۶۱ درصد افزایش در ۴ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل، بیشترین رشد را در بین گمرکات مبدأ ترانزیتی داشته است.

کارنامه اقتصادی دولت سیزدهم

آمارها و شاخص‌های اقتصادی چه روایتی از عملکرد دولت سیزدهم دارند؟

گزارش گروه اقتصاد

یک هفته دیگر با برگزاری مراسم تحلیف چهاردهمین رئیس‌جمهور دفتر اجرایی دولت سیزدهم بسته خواهد شد. دولت جدید اما اقتصاد کشور را با چه وضعیتی تحویل

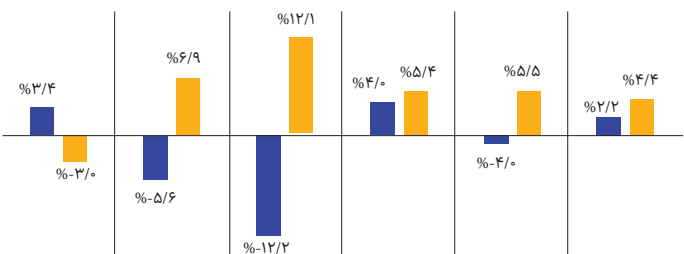
می‌گیرد؟ آمارها روایت مساعدی از شرایط دارند و مسیر همواری را ترسیم می‌کنند، مسیری که در صورت تداوم شرایط آخر دهه ۱۳۹۰ می‌توانست بسیار ناهموار و لغزنده باشد. به گزارش همشهری، بررسی کارنامه دولت سیزدهم در دوره ۳ ساله حاکی از این است که بسیاری از دردهای کهنه اقتصاد ایران در مان شده یا تحت کنترل قرار گرفته و این امر به دولت جدید کمک می‌کند که با تعهد و کار کارشناسی

شرایط را به سمت آرمانی و مورد انتظار مردم برساند. فصل برداشت میوه‌های دولت سیزدهم رسیده و طبق روایت آمارهای رسمی، کاهش شش‌پد نرخ بیکاری، مثبت شدن نرخ تشکیل سرمایه، کاهش شیب رشد نقدینگی، جهش سرما به‌گذاری خارجی، رشد صادرات نفت و احیای تجارت خارجی فقط بخشی از نتایج مثبت در کارنامه دولت سیزدهم است.

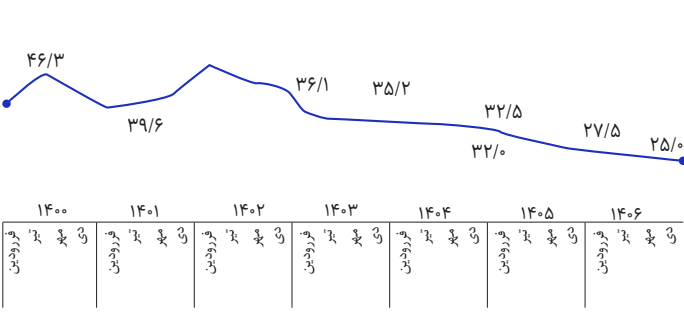
جهش ۱۱۰ درصدی سرمایه‌گذاری خارجی

آمار سرمایه‌گذاری خارجی کشور نشان می‌دهد که در سال‌های برجام، اوج تحقق جذب سرمایه‌گذاری خارجی مربوط به سال ۱۳۹۶ با حدود ۲۶۳۱ میلیون دلار بود، اما به دنبال خروج آمریکا از برجام دچار افت شدید شد و روند صعودی کندی را ادامه داد. از ابتدای دولت سیزدهم، روند جذب سرمایه‌گذاری خارجی با رویکردی متفاوت و با توسعه تعاملات راهبردی با شرکای منطقه‌ای پیگیری شد و سرعت بیشتری یافت، به گونه‌ای که در سال ۱۴۰۲ و بدون معطل ماندن برای احیای توافق با آمریکا به حدود ۵۵۳۱ میلیون دلار رسید که ۱۱۰ درصد بیشتر از سال ۱۳۹۶ است.

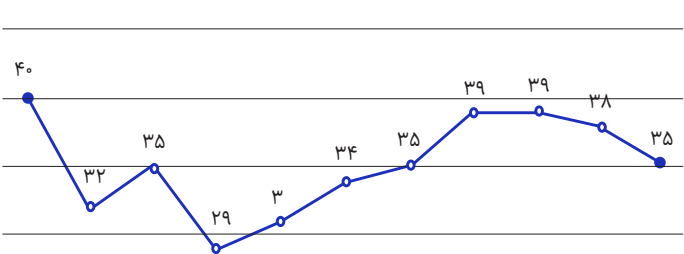
رشد ۵/۵ درصدی اقتصاد

نرخ رشد تولید ناخالص داخلی بدون نفت در طول سال‌های دولت سیزدهم به‌طور متوسط برابر با ۴/۴ درصد و با نفت ۵/۵ درصد بوده است. رشد ۵/۵ درصدی کل اقتصاد در دولت سیزدهم، در مقایسه با رشد منفی ۰/۴ درصد دولت قبل و میانگین رشد ۴/۴ درصدی بخش غیرنفتی اقتصاد در دولت سیزدهم که ۲ برابر میانگین رشد دولت دوازدهم بوده، به وضوح نشان می‌دهد که در شرایط تحریمی کم‌و‌بیش یکسان، رفتار فعال و پیگیر دولت می‌تواند آثار روشنی داشته باشد. همچنین طی ۳ سال دولت سیزدهم، بخش صنایع و معادن، رشد متوسط ۶/۹ درصدی و بخش خدمات، رشد ۵/۴ درصدی را تجربه کرده است.

کاهش تورم

نرخ تورم با آغاز به کار دولت سیزدهم تا اردیبهشت ۱۴۰۱ روند کاهش را تجربه کرد، بعد از آن به دلیل حذف ارز ترجیحی و سپس بروز شوک ارزی ناشی از ناآرامی‌های سیاسی، با افزایش روبه‌رو شد و در اردیبهشت ۱۴۰۲ به بالاترین میزان خود در ۳ ساله اخیر رسید. با اقدامات صورت گرفته در مدیریت بازار ارز و نیز کنترل رشد نقدینگی، طی یک سال اخیر روند نرخ تورم ۱۲ ماهه به صورت پیوسته کاهش بود و به ۳۶/۱ درصد در خرداد ۱۴۰۳ رسید. دولت سیزدهم در شرایطی اقتصاد را تحویل می‌دهد که مطابق پیش‌بینی‌های بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، چشم‌انداز نرخ تورم در ایران برای سال‌های آتی نزولی است.

کاهش کسری بودجه با دولت منضبط

یکی از دستاوردهای دولت سیزدهم، کنترل کسری بودجه و بهبود نسبت کسری تراز عملیاتی با هزینه‌های جاری است. دولت شهید رئیسی تلاش کرد تا بخش زیادی از هزینه‌های جاری را از محل درآمدهای پایدار مالیاتی تأمین کند و از بانک مرکزی قرض نگیرد و فشار به منابع بانک‌ها و یا قرض گرفتن از صندوق توسعه ملی را کاهش دهد. این گزارش می‌افزاید: در دولت دوازدهم به‌طور پیوسته، نسبت کسری تراز عملیاتی به هزینه‌های جاری افزایش یافته اما با روی کار آمدن دولت سیزدهم و با وجود تداوم تحریم‌ها، با تأکید بر درآمدهای مالیاتی و با اجرای اصلاحات ساختاری بودجه به‌ویژه از منظر پیشبرد نظام حساب واحد خزانه و پرداخت به‌ذی‌نفع نهایی، این نسبت به ۳۵ درصد در سال ۱۴۰۲ کاهش پیدا کرد.

پول

مهاری نقدینگی تورم‌ساز

دولت سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور فقید ایران نرخ رشد نقدینگی را در ۴۰/۵ درصد دولت حسن روحانی تحویل گرفت و موفق شد تا ۱۳/۷ درصد از آن بکاهد و به ۲۶/۸ درصد برساند که نتیجه آن نزولی شدن نرخ تورم و فروکش کردن التهاب در بازارها بود. نقدینگی به‌عنوان کلیدی‌ترین متغیر پولی، نقش مؤثری بر شکل‌دهی سایر متغیرهای کلان اقتصادی نظیر تورم و رشد اقتصادی دارد؛ چراکه این متغیر به‌دلیل سیال بودن امکان برهم‌زدن تعادل بازارهای مالی همچون ارز، طلا و سایر دارایی‌ها را دارد و البته یکی از نیازهای اصلی بنگاه‌های اقتصادی به حساب می‌آید و مثل روغنی است در حرکت چرخ اقتصاد ایران و کمبود آن بنگاه‌های تولیدی را گرفتار می‌سازد. در حالی که دولت دوازدهم، اقتصاد کشور را با رشد نقدینگی ۲۳/۸ درصد تحویل گرفت، در نرخ ۴۰/۵ درصد به دولت سیزدهم منتقل کرد. طی دوره تصدی دولت سیزدهم، رشد نقدینگی به میزان ۱۳/۷ واحد درصد کاهش یافته است که نشان‌دهنده بالاترین میزان کنترل رشد نقدینگی در دولت‌های مختلف پس از جنگ تحمیلی است.

مقایسه رشد نقدینگی در دولت‌های مختلف (درصد)

دولت	ابتدا	انتهای	تغییرات
پنجم	۲۴/۶	۲۸/۱	۳/۵
ششم	۲۸/۱	۳۰/۴	۳/۳
هفتم	۳۰/۴	۳۲/۲	۱/۸
هشتم	۳۲/۲	۳۰/۳	-۱/۹
نهم	۳۰/۳	۲۶/۷	-۳/۶
دهم	۲۶/۷	۲۵/۹	-۰/۸
یازدهم	۲۵/۹	۲۳/۸	-۲/۱
دوازدهم	۲۳/۸	۴۰/۵	۱۶/۷
سیزدهم	۴۰/۵	۲۶/۸	-۱۳/۷

بانک

شارژ بانک‌های دولتی

سال‌ها بود که بانک‌های دولتی یا تحت کنترل دولت از کسری سرمایه رنج می‌بردند به‌نحوی که نسبت کفایت سرمایه اکثر بانک‌ها منفی شده بود.

یکی از اقدامات چشمگیر دولت سیزدهم، بهبود وضعیت سرمایه بانک‌های دولتی و خصوصی شده بود. مجموع افزایش سرمایه در بانک‌های تحت مدیریت دولت طی ۸ سال دولت یازدهم و دوازدهم، ۲۰۱ هزار میلیارد تومان بود و ۹۴ درصد از این مبلغ از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها انجام شد.

اما دولت سیزدهم طی حدود ۳ سال، رقمی معادل ۲۷۵ هزار میلیارد تومان افزایش سرمایه در بانک‌های دولتی و خصوصی شده صورت داد که تنها حدود ۱۵ درصد از این مبلغ (معادل ۴۲/۵ هزار میلیارد تومان) از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها بوده است.

افزایش سرمایه در بانک‌های تحت مدیریت دولت

افزایش سرمایه در بانک‌های تحت مدیریت وزارت اقتصاد طی ۸ سال دولت یازدهم و دوازدهم ۲۰۱ هزار میلیارد تومان و طی ۳ سال و نیم دولت سیزدهم برابر ۲۷۵ هزار میلیارد تومان است.

هزار میلیارد تومان

